

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobce: J. H., narozený dne X.
bytem X.

proti
žalovanému: **Ministerstvo dopravy**
sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 10. 2021, č. j. MD-22982/2021-160/5,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhá přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 10. 2021, č. j. MD-22982/2021-160/5, jímž bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí ze dne 20.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

8. 2021 č. j. MHMP 1272453/2021/Bar, sp. zn. S-MHMP 1966388/2020/Bar vydané Magistrátem hlavního města Prahy, odborem dopravněsprávních činností, kterým byl žalobce shledán vinným naplněním skutkové podstaty přestupku podle § 125c odst. 1 písm. e) bodu 1 ve spojení s § 3 odst. 3 písm. a) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“), za což mu byla uložena pokuta ve výši 27 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všech skupin na dobu 12 měsíců.

II. Žaloba a její podstatný obsah

2. Žalobce namítal, že se žalovaný nevypořádal s odvolací námitkou, že vozidlo řídil v době, kdy již uplynula doba, po kterou mu bylo sankcí zákazu činnosti zapovězeno řídit, přičemž řidičské oprávnění mu v té době mohlo být vráceno bez potřeby splnění jakýchkoli dalších předpokladů ve formě ověření způsobilosti řídit motorová vozidla, společenská škodlivost takového jednání zřetelně absentuje, tím méně lze takové jednání postihnout sankcí zákazu činnosti na dalších 12 měsíců a pokutou ve výši 27 000 Kč, tedy paradoxně sankcí ještě přísnější, než kolik činila výměra v předchozím případě.
3. Žalovaný tuto námitku rekapituloval, dále se jen omezil na konstatování, že „v daném případě došlo k narušení zájmu společnosti v tom smyslu, aby v provozu na pozemních komunikacích nedocházelo ze strany účastníků provozu k porušování pravidel provozu, a tedy k ohrožování ostatních účastníků silničního provozu.“
4. S tím se dle žalobce nelze spokojit. V dané situaci totiž nebyl zájem společnosti jakkoli narušen ani ohrožen, nadto nebyla naplněna ani subjektivní stránka dané skutkové podstaty, neboť v poučení, daném obviněnému v přestupkovém příkazu, není uvedeno, že je o vydání rozhodnutí o navrácení řidičského oprávnění třeba požádat. Z poučení se nepodává, že by o vydání takového rozhodnutí bylo třeba požádat, nýbrž se jeví, že tak úřad učiní sám, z úřední povinnosti. Zákon přitom výslovně stanoví (§ 102 odst. 1 zákona o silničním provozu), že se tak stane až na žádost osoby, která pozbyla řidičské oprávnění podle § 94a. Tato zásadní informace však v poučení schází. Jde tudíž o zjevně vadné (nedostatečné) poučení a obviněný, který nemá právnické vzdělání, nemohl předpokládat, že by mohl být poučen nesprávně, resp. nedostatečně. Úvahy správního úřadu I. stupně, že k nedbalostnímu zavinění postačí, že obviněný absolvoval v nedávné době řidičský kurs, jsou irelevantní, neboť nebylo ani doloženo, ani tvrzeno, že by tato otázka byla součástí jeho curricula. Žalovaný se nijak nevypořádal s odvolací námitkou, že žalobce byl nesprávně poučen způsobem, ze kterého plynulo, že správní orgán rozhodne o vrácení pozbytého řidičského oprávnění z úřední povinnosti. Ve věci tak chybí zavinění jako jeden ze znaků přestupku, jelikož žalobce, který nemá právnické vzdělání, spoléhal na znění poučení.
5. Žalobce dále podotkl, že trest zákazu řízení motorových vozidel mu skončil, přičemž nepozbyl zdravotní ani odbornou způsobilost k řízení motorových vozidel. Nepodání žádosti o vrácení řidičského oprávnění tak má povahu pouhé administrativní chyby.
6. Žalovaný pak ve svém rozhodnutí uvedl, že „Řízení motorového vozidla osobou, jež pozbyla řidičské oprávnění, je nepochybně v rozporu se zájmy zákonem chráněného zájmu, a proto k naplnění materiální stránky přestupku jednoznačně došlo.“ Jedná se pouze o

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

deklaratorní prohlášení, přičemž žalovaný přezkoumatelným způsobem nevysvětlil, proč pokládá za mylnou či vyvrácenou odvolací námitku, že řidičské oprávnění mu v té době mohlo být vráceno bez potřeby splnění jakýchkoli dalších předpokladů ve formě ověření způsobilosti řídit motorová vozidla, společenská škodlivost takového jednání tedy chybí. Žalované rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě podrobně popsal předchozí průběh správního řízení. Konstatoval, že se žalobní námitky z drtivé většiny shodují s námitkami odvolacími, proto odkázal na napadené rozhodnutí. Žalovaný se při otázce hodnocení naplnění materiální stránky přestupku neomezil na pouhé deklaratorní prohlášení, nýbrž citoval i z přílehlavé judikatury Nejvyššího správního soudu. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí rovněž vyjádřil i ke skutečnosti, že žalobce údajně nevěděl, že má po vypršení zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel všech skupin požádat o vrácení řidičského oprávnění. Žalovaný rovněž zkoumal žalobcem napadené poučení obsažené v příkazu, jímž mu byl uložen zákaz činnosti, přičemž zjistil, že žalobce byl dostatečně poučen o postupu pro vrácení řidičského oprávnění. V předmětném příkazu ze dne 25. 6. 2020, č. j. MHMP 988365/2020/Voj, je uvedeno: *„Po upuštění od výkonu zbytku zákazu činnosti nebo po jeho vykonání v celém rozsahu rozhodne o vrácení pozbytého řidičského oprávnění obecní úřad obce s rozšířenou působností, příslušný dle místa trvalého pobytu žadatele, za podmínek ust. § 102, popř. 87a odst. 3 zákona o silničním provozu.“* Není tak pravdivé tvrzení žalobce, že nebyl poučen, případně že poučení bylo vadné.
8. Žalovaný rovněž zdůraznil, že v předmětném případě se nejednalo o situaci, kdy by žalobci bylo řidičské oprávnění vráceno bez dalšího po pouhém podání žádosti, jak žalobce avizuje. Žalovaný odkázal na ust. § 87a odst. 3 písm. c) zákona o silničním provozu (bylo uvedeno i v předmětném poučení), podle kterého platí, že dopravně psychologickému vyšetření je povinna se podrobit osoba, která žádá o vrácení řidičského oprávnění, které pozbyla v důsledku správním orgánem uloženého správního trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel, byl-li tento správní trest uložen na dobu nejméně 6 měsíců. Tudíž úvaha o jakési administrativní chybě je zcela nemístná a nepřiléhavá.

IV. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

9. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
10. Podle § 3 odst. 3 písm. a) zákona o silničním provozu *řídit motorové vozidlo může pouze osoba, která je držitelem řidičského oprávnění pro příslušnou skupinu motorových vozidel*

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

(dále jen „skupina vozidel“) uděleného Českou republikou, státem, který je členským státem Evropské unie nebo smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru (dále jen „jiný členský stát“), nebo jiným státem podle mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána a která upravuje oblast silničního provozu.

11. Podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu *fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích řídí motorové vozidlo a v rozporu s § 3 odst. 3 písm. a) není držitelem příslušného řidičského oprávnění.*
 12. Podle § 125c odst. 5 písm. a) téhož zákona *za přestupek se uloží pokuta od 25 000 Kč do 50 000 Kč, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. c), d), e) bodů 1 a 5, a písm. h).*
 13. Podle § 125c odst. 6 písm. a) téhož zákona *zákaz činnosti se uloží na dobu od jednoho roku do dvou let za přestupek podle odstavce 1 písm. c), d), e) bodů 1 a 5, a písm. h).*
 14. Žalobce v první řadě namítal nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.
 15. Je povinností správního orgánu se v odůvodnění rozhodnutí vypořádat se všemi námitkami, návrhy a vyjádřeními účastníka řízení (§ 68 odst. 3 správního řádu). Pokud se správní orgán v rozhodnutí o oprávněm prostředku se všemi uplatněnými námitkami nevypořádá, je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008-71, nebo ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45). O nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů se jedná zejména tehdy, opomene-li správní orgán či soud na námitku účastníka zcela (tedy i implicitně) reagovat (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64). Naopak, pokud se správní orgán podstatou námitky řádně zabývá a vysvětlí, proč nepovažuje argumentaci účastníka za správnou, byť výslovně v odůvodnění rozhodnutí nereaguje na všechny myslitelné aspekty vznesené námitky, o nepřezkoumatelnost rozhodnutí se nejedná.
 16. Žalobce v odvolání namítal nenaplnění materiální stránky přestupku, neboť řídil v době, kdy již měl nárok na vrácení řidičského oprávnění, toto jednání nelze postihnout ještě přísněji, než kolik činila výměra trestu v předchozím případě, nedostalo se mu řádného poučení o procesu vrácení řidičského oprávnění.
 17. Žalovaný tyto námitky vypořádává na straně 3 a 4 napadeného rozhodnutí, k naplnění materiálního znaku odkazuje i na judikaturu Nejvyššího správního soudu. Uvedl, že žalobce byl poučen o právních ustanoveních upravujících navrácení řidičského oprávnění, toto poučení shledal žalovaný dostačující, zároveň zdůraznil, že poučovací povinnost v tomto případě není stanovena zákonem. Žalovaný také přezkoumal výši sankce. Vysvětlil, jaká je možná sazba pokuty i zákazu činnosti, a proč bylo přistoupeno právě k výši uložené prvostupňovým rozhodnutím. Soud námitku nepřezkoumatelnosti neshledal důvodnou.
 18. Dále byla namítána absence společenské škodlivosti.
 19. Podle § 2 odst. 1 zákona o přestupcích *přestupkem je zaviněné protiprávní jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně.* Z tohoto ustanovení vyplývá, že znaky přestupku jsou stanoveny zákonem, přičemž přestupek je vymezen materiálním a formálním znakem, které musí být naplněny současně. Materiální znak přestupku spočívá v tom, že zaviněné protiprávní jednání porušuje nebo ohrožuje zákonem chráněné zájmy společnosti. Zákon o silničním provozu chrání bezpečnost a plynulost provozu na pozemních
- Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

- komunikacích, tj. důležitý společenský zájem. Činí tak mimo jiné tím, že v § 3 odst. 3 písm. a) vyžaduje, aby motorová vozidla řídili držitelé příslušných řidičských oprávnění. Pokud tedy stěžovatel řídil motorové vozidlo, aniž by byl držitelem příslušného řidičského oprávnění, je zjevné, že svým jednáním porušil a ohrozil uvedený zájem společnosti a naplnil tak skutkovou podstatu uvedenou v § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu nejen po formální, ale i materiální stránce.
20. V této souvislosti lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45, v němž vyslovil, že *„jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti.“* Tento závěr Nejvyšší správní soud dále vyslovil např. v rozsudku ze dne 9. 12. 2014, č. j. 2 As 116/2014-35. Poukázat lze rovněž na rozsudek ze dne 8. 1. 2013, č. j. 3 As 42/2012-35, v němž Nejvyšší správní soud vyslovil, že *„zájem společnosti na posilování bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích převažuje zájmy jednotlivce na snadném vrácení řidičského průkazu po spáchání dopravního přestupku. Řízení vozidla bez řidičského oprávnění vždy spadá do kategorie nebezpečného a nezodpovědného chování lidí v silničním provozu. Z daného rozpětí sankcí tedy logicky vyplývá, že zákonodárce nepovažoval žádný případ jízdy bez řidičského oprávnění za bagatelní, nýbrž vždy za společensky velmi nebezpečný, a proto také zvolil rozpětí sankcí s vysokou spodní hranicí.“*
21. V posuzované věci se tedy nejednalo o případ, kdy se k jednání žalobce naplňujícímu formální znaky skutkové podstaty přestupku připojí další významné okolnosti vylučující porušení či ohrožení právem chráněného zájmu společnosti. Těmito významnými okolnostmi není skutečnost, že již formálně vypršel správní trest zákazu řízení, ani případná nevědomost žalobce o tom, že o vrácení řidičského oprávnění byl povinen sám požádat. Skutečnost, zda řidič v minulosti byl držitelem řidičského oprávnění či nikoli, nemůže mít vliv na posouzení viny za tento přestupek (srovnej obdobný případ řešený Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. 4 As 189/2017).
22. Lze aprobovat také názor žalovaného, že nemůže jít o pouhé administrativní pochybení, když podle ust. § 87a odst. 3 písm. c) zákona o silničním provozu, byl žalobce povinen se podrobit dopravně psychologickému vyšetření, pokud by žádal o vrácení řidičského oprávnění.
23. Neobstojí ani žalobcem namítaná absence poučení ohledně toho, že po uplynutí doby pozbytí řidičského oprávnění automaticky nenabývá řidičské oprávnění zpět. V příkazu ze dne 25. 6. 2020 ukládající zákaz řízení byl žalobce poučen, že po upuštění od výkonu zbytku zákazu činnosti nebo po jeho vykonání v celém rozsahu rozhodne o vrácení pozbytého řidičského oprávnění obecní úřad obce s rozšířenou působností, příslušný dle místa trvalého pobytu žadatele, za podmínek ust § 102, popř. 87a odst. 3 zákona o silničním provozu. Není vadou poučení, že nebylo podrobnější. I pokud by soud připustil argumentaci, že žalobce nevěděl, že o vrácení řidičského oprávnění musí sám žádat, z podaného poučení je naprosto jasné, že k navrácení řidičského oprávnění nedochází automaticky, ale že jde o proces zakončený vydáním rozhodnutí. Ve věci žalobce však žádné takové rozhodnutí vydáno nebylo.
24. Námitka žalobce, v níž poukazuje na absenci výše uvedeného poučení, by však neobstála, i kdyby žalobce poučen nebyl vůbec, a to s ohledem na zásadu „neznalost zákona neomlouvá“. Zákon o silničním provozu totiž v § 102 ve spojení s § 87a jasně

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

stanoví, že je o vrácení řidičského oprávnění nutno požádat příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností, jaké jsou náležitosti žádosti a jaké podmínky musí žadatel splnit (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 189/2017-40). V důsledku neznalosti zákona tedy nelze uvažovat o neexistenci materiálního znaku přestupku (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 137/2011-52). Není tak nutné ani zkoumat a prokazovat, zda právní úprava upravující navrácení řidičského oprávnění byla součástí osnov v autoškolě, kterou žalobce absolvoval. Z těchto souvislostí je pak zřejmé, že v případě žalobce byla přítomna i subjektivní stránka přestupku, tedy zavinění, když žalobce nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl - § 15 odst. 3 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky.

25. Pokud žalobce namítal, že byl potrestán přísněji, než při spáchání předchozího přestupku (řízení vozidla v takové době po požití jiné návykové látky, kdy mohl být ještě pod vlivem, kdy mu byla uložena pokuta 5 000 Kč a zákaz činnosti řízení motorových vozidel na dobu šest měsíců), soud konstatuje, že správní orgán se při stanovení sankce pohyboval v rámci zákonných sazeb. V případě zákazu řízení byla sankce uložena na samé spodní hranici 12 měsíců, v případě pokuty byla sazba od 25 000 Kč do 50 000 Kč, sankce tedy byla uložena jen lehce nad dolní hranicí, zároveň správní orgány tento postup zdůvodnily (dosažení výchovného cíle, přestupková minulost žalobce, místo spáchání přestupku, kdy je celý den silný provoz vozidel). Soud má toto odůvodnění za přiléhavé a dostatečné. Žalobci se může zdát přísné již samotné rozpětí sazby výše pokuty a délky zákazu činnosti, tímto však zákonodárce vyjádřil závažnost skutkové podstaty řízení vozidla bez řidičského oprávnění a zájem společnosti na tom, aby k tomuto nedocházelo (zde srovnej již odkazovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 1. 2013, č. j. 3 As 42/2012-35). Tento přístup ještě zákonodárce podpořil tím, že v případě spáchání tohoto přestupku není možné upustit od uložení správního trestu (§ 125c odst. 9 zákona o silničním provozu).

V. Závěr a náklady řízení

26. Městský soud v Praze tedy uzavírá, že žalobce se svými námitkami neuspěl, v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, Městský soud v Praze proto dle § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu zamítl jako nedůvodnou.
27. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 26. října 2022

JUDr. Lenka Loudová, v. r.

samosoudkyně